

Årsberättelse Enköpingsåns vattenråd för 2021 års verksamhet

Stadgar för Enköpingsåns Vattenråd

Vision

Att främja ett socialt-, ekonomisk- och miljömässigt hållbar förvaltning av vattenmiljöerna i Enköpingsåns avrinningsområde bidrar till en konkurrenskraftig livsmedelsproduktion.

§ 1. MÅL

Enköpingsåns vattenråd utgör en frivillig sammanslutning av kommuner, representanter för de areella näringarna (brukare och ägare), markavvattningsföretag och övriga, vilka är beroende av, eller engagerade i, vård och nyttjande av vattenförekomsterna inom verksamhetsområdet.

Figur 1. Vy över Enköpingsån. I bildens övre del ses Enköpings tätort.

Målbild: För vad och för vem ska rådet vara till för?

Det här är en diskussion som vi återkommit till vid flera tillfällen under året. Vid de första mötena 2021 pratade vi om att ta fram en målbild för rådet i form av en bild som illustrerar rådet i förhållande till vattenmiljöer, intressen inom avrinningsområdet, påverkan på vatten med mera. Vi vill fortfarande ta fram en bild som konkretiserar detta för oss, men vi tänker att det ska få växa fram med hjälp av vattendragsvandringar, seminarier och samverkan med andra vattenråd (exempelvis Sagåns vattenråd). Vattenråden är i grunden lika men de är också olika. Eftersom det handlar om ideell verksamhet behöver drivkraft och motiv succesivt växa fram för det enskilda vattenrådet.

Med ledning av de styrelsemöten vi haft under 2021 har Enköpingsåns vattenråd kommit fram till följande.

I ett avrinningsområde finns många olika intressen som ska finnas samtidigt som vi återskapar vatten av bra kvalitet. Men vad är rådets uppgift? Vi kan inte bestämma åt någon annan hur den ska bedriva sitt jordbruk, fiske, utsläpp enskilda avlopp eller avloppsreningsverk, dagvattenavrinning från väg eller tätbebyggt område. Rådigheten ägs av markägaren. Samtidigt finns en förväntan från EU och Stat att man på lokal nivå ska genomföra vattenvårdsåtgärder som leder till förbättrad kvalitet. Vi behöver tydliggöra behovet av och vilken roll vattenrådet ska ikläda sig. Nedan följer ett antal värdeord som vi ska använda för att illustrera denna målbild.

- Samverkansorgan som binder ihop stat – region – kommun med lokala markägare och andra intressenter inom avrinningsområdet.
- Hjälpa/stötta andra med vattenvårdsarbete.
- Lära av varandra.
- Övertyga andra – exempelvis trafikverket.
- Kunskapshöjande insatser – Seminarier/Fältvandringar/vattendragsvandringar.
- Rådgivning om vattenvård (Greppa Näringen, Skogsskötsel, dagvattenhantering, enskilda avlopp, arv, tillsyn miljö, hästgårdar).
- Fortsätta med Lokala åtgärdsplaner, men öka insatserna på markvårdsområdet.
- Ta in intressanta forskare som får berätta om vattenkvalitet, markvård med mera.

En övervägande del av rådets arbete kommer därför att läggas på kunskapshöjande aktiviteter och låta arbetet växa i takt med att vi lär oss. Därför myntades begreppet Idélåda som något att arbeta vidare med. I en sådan låda lägger vi in tips och idéer som vi skulle kunna genomföra. Nedan listas några som vi vill gå vidare med:

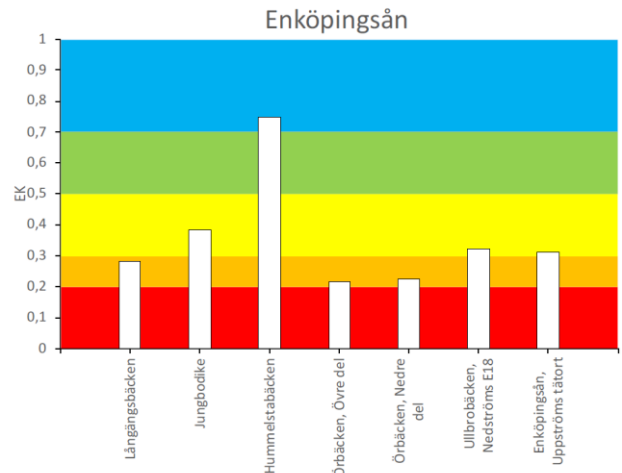
- TEMA-träff för våtmarker.
- Turbiditet (lite slarvigt uttryckt grumligheten i vatten) i vattnet. Vilka effekter har direktsådd på vattenkvaliteten? Hur påverkar skogsavrinningen vattenkvaliteten?
- Uppföljning av strukturkalkad åkermark. Vilka effekter fick vi? Finns nollrutor man kan jämföra med? Gräv en grop i fält och resonera om markstrukturen.
- Kan rådet påverka trafikverket? Kartläggning av vägar och åkermark som fått vägsalt på sig.
- Hur kan mellangrödor spela en roll i växtföljden där man inte har vall?

Föreningens Ekonomi

Medlemsavgiften fastställdes till 0 kr för 2021. Styrelsen ska som en del av sin verksamhet 2021 arbeta fram ett förslag till medlemsavgift som årsmötet 2022 beslutar om. Styrelsen anser att en medlem ska betala 100 kr årligen. Kommunen kommer att ta beslut om hur mycket man går in med. Någonstans runt 2 000 - 5 000 kr per år.

Kartläggning av Enköpingsåns avrinningsområde

Under perioden 2019-2021 har vi genomfört en synoptisk provtagning av vattenförekomsterna inom Enköpingsåns avrinningsområde. Bilden nedan visar översiktligt den vattenstatus som den studien visade på. Ingen av vattenmiljöerna når upp till god vattenstatus. Rapporten kommer att läggas upp på Vattenrådets hemsida.

Figur 2. Statusklassning för lokaler i Enköpingsån åtgärdsområde baserat på fosforhalter under 2019-2021. Blå färg visar hög status, grön färg god status, gul färg måttlig status, orange färg otillfredsställande status och röd färg dålig status.

Kartläggning: Lokala åtgärdsplan för Örbäcken

WRS har under året tagit fram ett förslag till Lokal Åtgärdsplan för Örbäckens avrinningsområde. En rad olika åtgärder har föreslagits i planen. Om alla föreslagna åtgärder skulle genomföras räknar man med att 20% eller 200 kgP/år av betinget på 1000 krP/år kan reduceras. I bilden nedan visas åtgärdsförslag som röda prickar på kartan. Underlaget ligger på vattenrådets hemsida.

2021 års Styrelsemöten

- Två digitala möten hölls i maj 2021 och Feb 2022
- Vi träffades fysiskt i fält i juni för en vattendragsvandring och tittade på den anlagda Tillinge våtmark (återmeandring av huvudfåra).

- Vi genomförde ett styrelsemöte tillsammans med Örsundaåns vattenråd i oktober. Vid tillfället fick vi också lyssna på forskare Kerstin Berglund som berättade om ,markvård och varför det är så viktigt för ekonomi och miljö.
- I december höll vi ett fysiskt styrelsemöte i Mälbygården. I samband med detta möte berättade också WRS arbetet med LÅP för Örbäcken.

Fältvandringar under 2021

- Greppa Näringen fältvandring i Enköpingsån.
- Centerpartiet i Enköping delade ut ett miljöpris till Enköpingsåns och Örsundaåns vattenråd.
- Vattenrådgivare Johan Lagerholm (Växtråd) höll en välbesökt fältvandring om markavvattning i Hummelstabäcken.

Seminarium

- Kerstin Berglund föreläste om markstruktur för Enköpingsåns och Örsundaåns vattenråden i samband med styrelsemöte den 19 oktober i Altunagårdens bygdegård.

Figur 2. Det har vi gjort under 2021. Vattendragsvandringar, tagit emot Centerpartiet i Enköpings miljöpris, Kerstin Berglund SLU berättade om markvård och varför det är bra för så väl plånbok som miljö.

Hemsidan

Mälarens vattenvårdsförbund har tilldelat oss och flera andra vattenråd plats på deras hemsida. Tryck på bilden nedan så kommer du till Vattenrådets hemsida.

malaren.org/vattenrad/enkopingsaarnas-vattenrad/

HEM MÄLAREN FÖRBUNDET VERKSAMHET PUBLIKATIONER EN SJÖ FÖR MILJONER SJÖGULL VATTENRÅD

VATTENRÅD

- Enköpingsåns vattenråd +
- Stadgar
- Dokument från årsmöten
- Hägaåns vattenråd +
- Räcksta Å vattenråd +
- Sagåns vattenråd +
- Svartåns vattenråd +
- Örsundaåns vattenråd +